

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЬ ЗАВІТКА

ЖНЫНИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издаватель Любомиръ П. Ненадовићъ.

Овай листъ излази Вторникомъ и Петкомъ. Цена му је годишња безъ завитка 13. цв. а полгод. 7 цв. — са завиткомъ по' цв. на по' год. скупљ. Ко жели у Београду да му се носи кући а не у дућању или у канцеларији по' цв. на пола год.

НАДЕЖДЫ.

Та докле ће о надеждо! тебъ вероватъ люди;
Обчарани са обманомъ надимати груди?
Оне жарки моћи твоє, да нась прожд'ре пламень!
Оћешъ животъ да намъ спалишъ као сунце праменъ!—
Еръ мы люди у неволи кадъ горкой венемо,
И подъ бычемъ кивне злобе, гонѣни стенъмо,
Кадъ несрѣћни подъ чекићемъ човекъ горко плаче;
И онда му обѣћана наодишъ, све яче. —
Заръ намъ такво само голо ты блаженство справляшъ?
Тымъ ли наше раанишъ срце и жель понавлашъ?
Докле ћемо веровати твојай лажной моћи?
Кадъ ће на нась твога царства весео данакъ доћи?
Садъ већъ ћути! — човекъ неће гласа да ти чуе!
И обѣћаню твоме неће онъ срећу да куе!
Ти си цигло обманљива и за наось нась вучешъ.
И текъ онда познамо те кадъ се нага свучешъ.
Тамъ кадъ буде съ оне стране човекъ тавна гроба,
Гди ужива свака душа райске весне доба —
Кодъ онога — изъ хаоса што небо саздао;
Кои стыхіе и кругове планетама дао;
Кои земљу, сяне звезде, створи и векове;
Кој природе, у пространству потера точкове;
Наша жива сва надежда, мы ньой да хитимо!
То є права и истина съ ньомъ да се тѣшишмо!!!

М. Ж.

ПУТНИЧКА ПИСМА

У Констанцу 17. Авг. 1847. год.

Ништа ће теже човеку него читати она писма, који су само изъ дугогъ времена писана. Не бы ти ово писмо данасъ писао, али шта ћу кадъ морамъ, ербо врућина сатерала ме је у собу, па шта бы болъ умео радити него да ти пишемъ. Одъ Шафхаузена пошли смо пешке, но недалеко украй Райне иоћимо у Дисенхофену, гдје смо данасъ рано сели на пароброда, кои је изъ Шафхаузена пошао, и весело уз' Райну довезли смо се довде. Райна је свуда бистра и лепа, и на много места съ обе стране бывала су лепи предѣли. Кадъ смо се увезли у велико боденско ѕзеро, украй кога ова варошъ лежи, онда се токъ и брзина Райне изгуби — крозъ средину овога, као море непрегледаногъ ѕзера, тече Райн, — по овомъ ѕзеру плове различне лађе. Ово ѕзеро највеће је у Европи, ако

касписко море неуземно као ѕзеро; но ни једно море готово нема толико држава око себе колико ово ѕзеро; јеръ све ове околне државе, отимале су се да макаръ мало њивово право доспе до обале овогъ ѕзера. У таласима ове бистре воде састаје се петъ држава — обала съ ове стране читавогъ ѕзера, припада Швайцерской; съ оне друге стране пакъ подељена је између Виртемберга, Бадена, Бајерске и Аустрије, коя по средствомъ Тирола довде допире. Кадъ самъ видјо ово лепо и велико ѕзеро, по коме лађе са платнама тамо амо плове, кадъ самъ преко њега издалека видјо пловеће се брегове, минула ме је жеља путовања могъ по острву Ригену, и покрай адријатичногъ мора.

Ова је варошъ лепа, али ће людма напуњна као вароши по Германији — негда у овој вароши живило је преко 40. хиљада душа, а сада слабо што выше има одъ 5. хиљада. Између знаменитости кое путницима излазе предъ очи, то је најизнаменитије, што је Хусъ, родомъ чехъ, првый реформаторъ вѣре, овде осуђенъ и спалjenъ. Онъ је прокрчио путъ Лутеру, коме је после дјело за рукомъ испало. Има лепа црква у готичномъ јтилу која је 800. година стара, изъ нутра украсена је лепо, и место где је Хусъ стајао, кадъ су га повели да спале јоште показую путницима — на једной страни цркве има једна округла капела, у којој је направљенъ Христовъ гробъ исто онако као што кажу да је у Јерусалиму. На главномъ сабору 1315. године, било је преко 100. хиљ. странаца — међу коима је 3. хиљаде доктора права, 30. кардинала, 4. патріјарха, 20. митрополита, и 150. владика било! — Показали су намъ столице на коима су при томъ сабору царь и папа седили. И осимъ библије Хусове видили смо јоште где кое спомене који су одъ њега заостали, и који се као светина чувају. Исто тако поодили смо и гледали и ону кућу где је Хусъ био увађенъ, и оно место где је спалjenъ.

Овде самъ мыслјо ово писмо свршити; јеръ самъ био почeo спремати се да поћемо даљ, но сада почемъ самъ се предомыслјо да останемъ и данасъ и сутра овде, могу се сјећи овога лепогъ ѕзера нагледати, и могу ти дугачко писмо написати. И врло самъ задовољавъ што самъ се решio да останемъ, сво остало друштво већъ самъ изпратio, који су се у Цириху пешке кренули, а я и јоште двоица остали смо овде, я самъ највише остао овде што самъ радъ да ти ово писмо довршишъ, а она двоица остали су што имају родбине. Па ћемо одавде кренути се на пошти, тако, како ћемо наше друштво у Винтертуру, или у Цириху стићи. Истина, возећи се у колима нећу се онако провеселити и онолико видити, колико они што су данасъ пешке отишли, али и-

пакъ, мило ми е што ћу имати доволно времена да ти ружъ, за права човечества. Они су признавали сва своя којо речь о овай земљи напишемъ, и пре, него што на путованъ по швайцерской наступишъ, да те уведемъ у вѣну прошлостъ, да те упознамъ съ вѣномъ историомъ баремъ онолико, колико я знамъ. И онда сва моя писма, која ти будемъ писао, бы ће занимљивія, и већма ћешъ участія имати са мномъ. Свако место, градъ и вароши скопчани су са догађајима онога народа, кои туда живи, и путникъ говорећи о тымъ местима мора свуда задрети и у историју тога народа.— Зато, надамъ се, кадъ самъ я толико теби жертвовао, да останемъ овде, и да одавде штруцкајући се на поштанскимъ затворенимъ колима, преспавамъ и преседимъ чакъ до Цириха, место што бы могао шетајући се у веселомъ друштву та места проћи, и све што је лепо видити — тога ради реко, и ты имай стрпљења, и прочитай ово мое писмо, у коме су примѣдбе о овай земљи у којој ћешъ ме читајући моя писма свуда пратити, а то је толико, колико за једно самномъ путовати — я ћу ти ево у кратко, и то што краће могу, прошлостъ и садашњостъ Швайцерске представити. Да бы ти тыме, као што самъ казао олакшао читанъ даљи мој писама, у коима ћу морати о знатнѣмъ историчнимъ догађајима само узгредъ говорити.

Историја једногъ народа нека је лепа, славна и пунавелки дѣла одъ 50. последњи година, па је доста за тай народъ само онда, ако је у добромъ и срећномъ стану као што је Швайцерска; но Швайцерска поноси се са својомъ слободомъ, са својомъ самосталношћу и са својомъ историјомъ одъ выше вѣкова. Кадъ човекъ погледа како је ова држава одъ 22. мале државе, и одъ четири различне народности и выше вѣроисповеданїја састављена, могао бы се преварити, да помисли да је то једна држава противу сајме народне природе, но то је са свимъ другчје — Швайцерска је срећна, слободна, сложна, независима; — но и она, као и свака друга земља, имала је горкіј часова, но и она, као и свака друга земља, трпила је своевольства, тиранства, и она је носила тежке ланце робства, било је времена, када и вѣно небо ће овако ведро било, када и вѣно сунце ће овако сјало. Айдемо хиљаду година у мрачу и жалостну прошлостъ натрагъ — и наћићемо у овимъ предѣлами уселина племена Хелвета, који су као и Целти, којима су сродни, блудили по овимъ местима — одъ који се и данасъ, Швайцерска по кадкадъ зове Хелвецијомъ — они су били часъ подъ римскомъ републикомъ, часъ подъ немцима, одъ који су и ињове обичаје, језици и све примали — но осимъ ињи и Бургунди и Лонгобарди делили су је међу собомъ.

Ко је јачиј био, онай је и владао овомъ земљомъ, више ињи већи и мањи господара било је. — При свршетку 13. вѣка племе Хабсбургъ, кадъ је Рудолфъ попео се на престољ немачкогъ царства и Аустрије, добило је највећи уплыв у Швайцерској. И већ је његовъ наследникъ чимъ је ступио на престољ гледао је једма да Швайцерска са свимъ сједини и споји са Аустријомъ — народу је тешко било, управитељи туђинци нису знали ни за Бога ни за душу, и поступали су и са онима који су били подъ покровителствомъ немачкогъ царства, као и са своимъ поданицима и робовима, Швайцерци више нису могли сносити, зато скупе се на једној ливади названој Ритли 7. Нов. 1307. год. и завјре се да протерају све цареве надзоратеље и да ињове куле и дворе разоре. То место Ритли, лежи на Валдштедскомъ језеру (Шумоградскомъ или управо Шумадинскомъ језеру.) — Ту је онай славни Вилхемъ Тель првый се подигао са целомъ околиномъ на о-

бјећана спрамъ Германски царева, само су ишли противу аустријски Даян. Аустрија не само да није ништа хтела попустити, него је јошт ће гледала више власти задобити — и поведе ратъ, кој је 200. година трајао. Правда одржи побјду, Швайцерска се отргне не само Аустрије него и немачкогъ царства, и јошт Аустрија изгуби и свое градове Кибургъ и Хабсбургъ изъ кога је племе и данасъ јошт у Аустрији владајући царева, кое се племе тако и зове. — Швайцерци сами свое слободе свестни тукли су се безпримјено, и побједа за побједомъ слѣдила је ињовомъ оружју, и све једно по једно окружје выше се сдружавало — прву славну побјedu надъ Аустријанцима 1315. године одржали су кодъ Моргартена. Они једма начине сајузъ и брањили су се противу сваке напаси. Но пошто добијо славне и важне побједе кодъ Семпаха, кодъ Нефелса, и пошто Аустрија почне съ ињима уговоре правити и обрицати имъ сигурност самосталности ињове, окрену они, место што су се до то доба само бранили, сада изађу изъ граница и ударе на аустријске земље, и свуда је у срећа и побједа служила. — Кантонъ Швицъ био је душа и почетакъ тога устанка за независимостъ, и отудъ прозоу онда све оне који су одъ те парте биле швицерима, и тако и дана је данасъ по той малой вароши зову се сви швицерцима. Ова мала Швайцерска тукла се онда не само са Аустријомъ, него готово са свима својимъ комшијама, који су сви хтели по нешто одъ ње да закаче, и да је међу собомъ као ајнъ раздеру.

(Продужен је следује.)

СВЕ ШТО ЧИНИШЪ, ЧИНИ ИЗЪ ЛЮБАВИ.

(Изъ *Imitation de Jésus-Christ.*)

1.) Зло нетреба никадъ чинити, нипошто, ни за чио му драго любавъ: али мы можемо понекадъ зауставити започето добро дѣло, или га промѣнити, ако је то само нужно и одъ користи нашемъ брату; јеръ се онда добро дѣло, кое мы чинимо не затире, него се текъ променює болѣ.

Споляшња добра дѣла незначе ништа, коя не излазе изъ чисте любави; јеръ свако добро дѣло, кое мы чинимо, ма како мало било, ако га само чинимо изъ любави постаје врло користнимъ зато, што Богъ не гледа колико ко чини, већъ како чини, т. је. да ли чини изъ любави према добру.

2.) Ко много люби, тай много чини, а онай много чини, кој чини добро, и онай чини добро, кој га не чини зато да бы себе задовољио него кој чини добро ради користи свијо.

Мы често мислимо, да добро, кое мы чинимо предметима, који су подобно нама тѣлеси, чинимо га зато, што се ту подкраде и мѣша или природна наклоностъ, или собствена воля, или надежда да ћемо отуда што добити, или найпосље особитогъ каквогъ нашегъ покоя:

3.) Но онай кој има праву и савршеној любавъ, тай не чини никадъ ништа ради себе, него текъ ради славе Богје, и жељи да само Богъ налази у свему свою славу. — Онъ никоме не завиди зато, што се онъ не радује никаквомъ својемъ собственомъ добру; него је радость ињова у Богу, као јединственомъ добру, кое онъ жељи задобити, кое га текъ једно усрѣђити може.

Онъ не приписује добро никаквој твари, већъ само једномъ Богу, кој је и творацъ свакогъ добра, и у коме ће

сви праведни найпослѣ вѣти свой покой и свое блаженство.

О, кой има само једну искру праве любави, тай ће заиста видити, да све, што в годь земальско, нје никнта друго, него само једна сујета.

МИРОЋИЈА.

(Речникъ за животъ.)

Бисаге су путничка спрва одъ две торбе које се носи преко коня. Свакіј на савѣсти има поједне бисаге, кое и кадъ непутује свуда уза се носи на леђима, бездай може видити, у једну страну меће своя добра дѣла, а у другу своя зла дѣла. А млоги люди, кадъ напуне већь обадве стране злимъ дѣлима, а они онда мећу сами себи у недра; и тако са пунимъ бисагама и недрима свијо зала, пуштују крозъ животъ, кадъ јй човекъ запита шта имају у бисагама, они одговоре: „добра дѣла“ и тако често млоги зли люди, крозъ читавъ свой животъ важе за добре люде, па ако умежу своя зла сакрити, а оно и кадъ умру, гомиле людји допрате јй до гроба, и выше гроба подигну споменикъ и запишу на њему: „овде почива добра дѣла.“ Или „овде почива правда.“ Ни једанъ човекъ, који је био правый човекъ, и живјо и имају посла съ правымъ людма, неможе отићи на онай светъ, а да му небуде неколико зала у торби. — О бисагама свршићемо съ једномъ маломъ причомъ. Једанъ Гркъ путовао је, кадъ је дошао на конакъ, скине бисаге и мете негди, а онъ оде да попије једну кафу. Непостоји дуго а дотрији му једанъ момакъ и каже му: „однесоше лопови бисаге.“ А гркъ пипне се у цењу и сасвимъ ладно одговори: „Нека посеје кључъ је кодъ мене.“

Бравъ кодъ насеља на неколико места значи свиньче а на некимъ овань. Кодъ наше браће словинаца у краинской бравъ значи братъ; а позвати кажу: повабити. И тако 1848. године, читало самъ у томъ језику једанъ позивъ на све славене на оружју за слободу, у коме одозгото съ крупнимъ словима стоји печатано: „повабленіе бравцамъ“ кое значи: „позивъ браћи.“ — Кодъ насеља много люде и жена по селима и по варошима има који не једу одъ свакогъ меса. Гди тога обичая има, ту нема неволь ни глади. Тако чућешъ на много места где, кадъ се какво јело одъ меса донесе, разпитује по гдје који, какво је месо? па ако је одъ оногъ животногъ, одъ когъ се заветовао да не једе, то онъ неће узети за живу главу, и ако га преваришъ да једе, то онъ држи да си се огрешио, и млоги се после пబоле. Тако млоги нејду или козје; или овчије, или свинје месо, а нико није се јоштъ заветовао да не пїе ракијо, или да нечини зло.

РАЗНА ПРОШЕЊА.

Ова су прошенија одъ разны животиня, Тигру бенгалскомъ, предата, да ји на путь, кој ће по Европи предузети, собомъ понесе, и у истима наодеће се молбе, својомъ важношћу подномогне и за њији дѣјствује.

Прошеније Гавранова. Мы смо принуђени у свакој понизности, прехвалномъ роду човечијемъ, наше жалостно положенје препокорно представити. Одъ много година јоштъ, по увиђеню нашемъ, презрени смо тако, да никако выше у стану нисмо даљ издржавати се, и честно, као што гаврановима пристоји, ранити се.

Нека се цео прехвалниј родъ човечиј наши добри услуга, милостиво опомене. Мы смо на свимъ биткама, губилиштама, прекимъ судовима, точковима и вешалама, тиме, што смо на тимъ местима, побиене или повешане люде бразо посли, вѣрно и честно послужили: даље чистећи воздухъ, мы смо немале заслуге придобили. Садъ даље неможе намъ друго, но тежко быти зато, што се нама свакіј данъ све выше наша рана прекрива, и толика је украдију, која су по свимъ правама природе нама за рану опредѣлена. Ми бы праведна узрока имали противу по гдје когъ гробара тужити се, који елементу земље оно предаје, што бы по краснимъ свойствама својима праведно елементу воздуха требало да се преда. И будући да се сваковимъ неправеднимъ утицајемъ средства нашегъ издржавања свакіј данъ умаљавају, то смо принуђени, прехвалниј родъ човечиј за милостиву помоћ просити, и истый найпокорніј молити, да бы намъ — у некимъ местима повећу частъ ране поклонјо, а притомъ у призренје узео какосе ми одъ выше година са измршанимъ у апсу лоповима, или съ каквимъ сиромашнимъ и издрпанимъ путничима задовољавати морамо. Ми захтевамо само оно што је наше, т. ј. месо, а све остало, као бароке, златне альбие и све оно што нами непринадлежи, а у очима люди има велику важност и цену, радоћемо уступити, а мићемо се само съ голимъ тѣломъ задовољити. И тако будући да свакомъ своје принадлежи, то се ми надамо одъ целогъ рода човечијегъ, да намъ онъ неће убудуће рану умаљавати, отимаоћи намъ велике лопове и гробарима јй предавајући; него да ће ји средствомъ нашегъ Лиферанта, целата, милостиво воздуху излагати и предавати. И есмо найпокорніј.

Све прне птице.

У Гавраништу,

Рѣшеніе рода човечијегъ. Гавранови се, за сада по постојећемъ и у Европи уобичаеномъ начину, упућују, да се съ ждеранјемъ малы лопова задовољи; што нјово захтеванје, да се велики лопови вешају, нема места.

Прошеније Зецова. По достовѣрномъ чувеню, наоди, се у роду човечијемъ множина зечијегъ срца и зечије брзине, којису се, и ми сами незнамо како, у дружство човечије увукли, а насеље и люди, одъ выше година уговорима, мислимо, да имамо совршено право, све зечијемъ роду пријадлежеће натрагъ повратити, што се праведно за зечије срце сматра и зечију брзину придржава: јеръ ми ни найманъ несумњимо, да ће прехвалниј родъ човечиј томе противословити; што свакојако они, који зечије срце имају и зечију брзину притежавају, немогу се употребити нити какву ползу принети.

Рѣшеніе людји. Зецовима се обзињају, дасу се они, који зечије срце и зечију брзину имају, поиздавна природили, и да су мећу людима већь и правомъ грађанства обдарији.

ЖАЛВА ЕДНОГА МАЧКА ПРОТИВУ ДРУГИ ЖИВОТИНИЯ КОЈЕ ВАТАЮ МИШЕВЕ

Природа је високомъ милости својомъ мене, службомъ ватана мишева, обдарила, и зато, шапама и поктима уредно снабђела. И премда ово, држави тако полезно, заниманије, множина моји другова упражњава; опет зато, многа друга животиня, усуђује се у овай нашъ занатъ мешији, а имено: лисица, ежъ, творъ, ласица гавранъ и проч. и тако многи ватајоћи мишеве оштећавају насеље и нашију рану и нашъ лебъ украдију. Нама је даље немогућно выше, ватанјемъ мишева занимати се и тиме

ранити, тимъ више, што и сами люди, измисливши разне механичне мишоловке, кварте намъ занатъ нашъ. Потоме дакле неможе се нами за зло прйтити, ако ми по кадъ кадъ, крайпъомъ нуждомъ гонѣни, и птице ватамо, и овде или онде, понеку шеву или врабца, за деветъ неволя прождри морамо. Дакле, уиме свю мацака, я молимъ, да се ово злоупотребленіе уклони, а ми кодъ нашегъ права на миру оставимо и утврдимо.

Рѣшеніе людій. Будући да се и много люди истимъ тимъ начиномъ, као и мачке, оштећаваю, то нека се мачке съ ињима сагласе и заедно тужбу предаду, паће имъ онда люди по захтеваню у једно рѣшеніе издати.

Молва једногъ Магарца. Будући да у свету све на у- обичаенимъ предрасуђеніяма почива, тако и насы люди, као найглуји животиню, сматраю, премда се по кадкадъ нађе много глупи животинѣ, него што смо ми магарци. Но светъ ради суди по споляшности, и збогъ тога је по нашемъ простомъ виканю: и збогъ наши велики уши: нама, име магарацъ, приденуто, кое толико значи, колико једно глупо животно. Да је то право предрасуђеніе, ясно се тиме доказује, што има животина која нити дугачке уши имају, нити као мы вичу, и опетъ бы имъ то име много болъ него нама приличило; но бадава светъ се држи подрекла, а ствари слабо испитује. Ми дакле найпонизније предложеніе подносимо, небили намъ човечество дозволило, да наше уши подсецамо, и уместо i—a; ха—i. да ви- чимо; јеръ ми имамо достовѣрно искуство, да је понегда, промена имена, или говора врло много ко благорођеню каквогъ животногъ принела. Но какоће велике уши, ве- читиј знакъ магарца остати, тако ћемо ми и њи лепо уру- ке людіј предати, како би се тамо, чрезъ веште кируге онима пресадиле ко ји заслужује носити. У случају ако не бы човечество ово предложеніе прйтимо, тако бы мо- гли установити јавніј скупъ ушију, као што је установљенъ јавніј скупъ природни ствари, и ми добри стоимо, да бы, какавъ природоиспитателъ, на особита одкровеня дошао, и бразо у станю био, угледъ магарећи ушију печатати.

Рѣшеніе. Будући се, међу людима, много магарца наоди кој никакви ушију немају, тако се овимъ ономе, кој велике уши има незабранјо такове подсецати. Што се тиче тога да се јавніј скупъ магарећи ушију подигне и у- станови; како то нје предметъ философије, него управо принадлежи къ родословнимъ древностима свакога рода, где се оне одсеку, тако се оне тамо, за већитиј ствариј споменъ и задржавати могу. Упризренію пакъ преиначе- на говора, налази се за найсовѣтније, да магарци никако неговоре, јеръ ха—i, и, i—a, издаје увекъ нешто, што бы човека на велике уши опоменути могло; кое брижљиво избегавати треба, што има примера даје по некога, кога његове велике уши нису издале, његовъ говоръ одкrio.

ДОМАЋЕ НОВОСТИ.

— У срезу подгорскомъ посавскомъ и тамнавскомъ окр. валѣвскогъ ревностнымъ дѣйствијемъ Г. Ефрема Гавриловића началника истогъ окружја, као и надлежны срезки началника побољшана је плата слѣдуји учителя: каменичкогъ одъ 75. на 85. палежкомъ и убскомъ одъ 80. на 96. грабовачкомъ и ябучкомъ одъ 60. на 70. орашачкомъ, радљвскомъ и степанскомъ одъ 60. на 65. врелянскомъ одъ 70 на 90. бранковачкомъ одъ 80. на 90. новач-

комъ одъ 70. на 84. и рабровичкомъ одъ 60. на 72 талира На ревности речены старешина, кој се о напредку вове- реногъ имъ народа и о побољшаню школа и стана учитељскогъ брижљиво старају, овимъ нека имъ буде явно благадарено и признато предъ целимъ србствомъ. Исто тако и народу речены срезова явна благодарность нека буде, што је свое старешине послушао и свои учителя стане побољшашао. О Боже дай да овомъ добромъ примјеру и друге старешине и народъ по окружјама и срезовима сљ- дую, и слабо стане учителя побољшаду.

— 23. о. м. приспѣли су овде после выше године његъ одсуствија подпоручици Јов. Марковић и Ранко Алимпић који су у Берлину воене науке свршили, и који су у томъ чину последњи ово време практично у Прайской војсци служили. Петаръ Протић што је топчиске науке учјо, отишао је изъ Берлина на неко време у Белгију и Енглез-ку да се многостранје у той вештини научи.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— Одъ како је законъ печатиј у Паризу изишао новине неподпадају више подъ цензуру.

— Царъ Францъ приспѣо је у Верону где га је Радецкиј са свимъ официрима предрео.

— У Пешти имао је једанъ трговацъ у свомъ кавезу папагаја, кој је јоштъ одъ 1848. године упамтјо, и непре- стано викао: „илѣњь сабатшагъ“ (да живи слобода), и садъ непрестано како види изъ полиције жандарме викају: „илѣњь сабатшагъ“ (да живи слобода) полиција је опоменула више пута да ту бунтовну птицу трговацъ уклони — и кадъ нје учинио — ови дана полиција узела је исту птицу и затворила.

— До свршетка месеца Јануарја ческа матица имала је 3694. члена, прошле године више се одъ 500. уписало нови — и у месецу Декемврију имала прихода 6898. фор. ср. съ таквимъ великимъ приходимъ, ческа ће књижев- ность быти скоро подигнута, међу тимъ у целој Европи ческе књиге најевтинје се продају. — Иста матица издаје сада једно дѣло Челаковскогъ кое се зове: „Философија Славена у пословицама“ — у той књиги има ће преко 14. хил. пословица одъ Славена свю језику, а особито Чеха.

Оглаш.

(4)

У Банату у варошици Саска три штаџије одъ па ду- наву лежеће вароши Базијаша, налазећа се гвоздена фа- брика, која је одъ скоро прорадила, и врло лепе бронзане еспапе издаје, препоручује се почитаемимъ ГГ. трговцима који бы такове желили, съ уверенјемъ да ће купацъ еспа- пе исте јевтинје добити, него изъ осталих места, а врло су малимъ трошковима изложене, почму се изъ Базијаша дунавомъ за данъ у Земунъ може доћи. Умолявасе сва- ки кој буде радъ кодъ подписаногъ обширнје извѣститисе.

У Београду 2. Фебр. 1852. калфа трг. кодъ госп. Браће Димитрјевићу у Зданју.

Коста Марковић.

ТЕЧАЈ НОВАЦА У БЕЧУ.

Дукати	30 $\frac{3}{4}$
Сребро	24 $\frac{1}{2}$